

NATURA LEHENERATZEA

Posted on 13/09/2024 by Naider

Zailtasun ez gutxiarekin, eta in extremis, Europar Batasuneko natura lehengoratzeko lege berria onartu da, kontinente osoan ingurumena babesteko paradigma aldatzen duen [erregelamendua](#).

Nolabait ere, araudi berri horrek onartzen du indarrean dauden kontserbazio-politikak ez direla nahikoak, eta horiek indartzearen aldeko apustua egiten du, lehengoratzeko politika aktibo baten bidez.

Duela 30 urte, Natura 2000 Sarea sortu zen, eta kontserbazio-politika basoko natura-erreserba handietatik harago zabaldu zen, gune geografiko espezifikotan kontzentratuta. Horrela, espazio natural txikiagoen sare bat eratu zen, ez nahitaez lotua, baina ingurumen-balio esanguratsua zuena. Ordutik, herrialdeak kontserbaziorako interes bereziko eremu izendatu dituzte, baina eremu horiek ez dute beti ekosistemak hobetzeko plan eraginkorrik izan, eta, batzuetan, ez dute kontserbazio-plan egokirik izan.

Ahalegin horiek egin arren, Natura 2000 Sarea eta parke naturalak edo nazionalak ez dira hain irisgarriak ez diren eremuetatik, hala nola mendietatik, hezeguneetatik edo itsasertzetatik, haratago hedatzea lortu. Horrek ekosistema gehiago babestea mugatu du.

Araudia babes tradizionaletik harago doa, eta onartzen du natura kontserbazio-egoera onean dagoela lurraldeko eremu gehiagotan, ez soilik hain antropikoak ez diren eremuetan. Historikoki degradatutako ekosistemak leheneratzea ahalbidetzen du, hala nola ibarreko edo erriberako basoak.

[Agroindustriaren lobbyak](#) gogor kritikatu du lege berria, beldur baita neurri berriek ez ote dioten bere interesei eragingo. Hala eta guztiz ere, [elikagaien esportazioen](#) buru den kontinente batean, eta [elikagaiak alferrik galtzen](#) ari den kontinente batean, elikagaien segurtasunarekiko kezka ez da izan legea geldiarazteko bezain argudio sendoa. Gainera, araudia epe ertain eta luzera nekazaritzako elikagaien sistemei mesede egiteko diseinatuta dago, eta bat dator IPCCren seigarren ebaluazio-txosteneko gomendioekin.

Eskakizun nagusien ondorioz, herrialde kideek hondatutako lurreko ekosistemen % 20 eta itsas ingurunearen % 20 konpondu behar dituzte 2030. urterako. Helburua 2050erako esku-hartzea behar duten ekosistema guztietara zabaltzen da. Helburu espezifikoak ere sartu dira, hala nola 2030erako polinizatzaileen murrizketa lehengoratzeko, 2030era arte hiriko berdeguneak mantentzea eta 2050erako % 5 handitzea, ibai-hesiak kentzea, 2030ean Europako ibaien 25.000 km gutxienez emari librekoak izan daitezen, eta 2030erako pestizida kimikoen erabilera erdira murriztea, eremu sentikorretan debekatuz, hala nola hiriko berdeguneetan eta polinizatzaileentzat interes berezia duten naturguneetan.

Erregelamenduak hirien birnaturalizazioa ere bilatzen du, azpiegitura berdearen eta [naturan oinarritutako irtenbideen](#) bidez azalera horien eta hiriko zuhaitzen hazkundera sustatuz. Urrats hori anbiziotsuagoa izan liteke, eta arrakasta eta betetzea ziurtatuko duten fiskalizazio-mekanismo handiagoak izan.

Estatuko gobernu bakoitzak erabakiko du zer neurri espezifiko aplikatuko dituen bere lurraldean, eta neurri horiek berreskuratze-plan nazionalen jaso beharko dira. Plan horrek betebeharrak betetzeko eta ezarritako helburuak lortzeko beharrezkoak diren lehengoratzeko-beharrak eta -ekintzak identifikatu behar ditu.

Lege honek adierazten duen paradigma-aldaketa esanguratsua da. Neurri horien eraginkortasuna herrialde kide guztien konpromisoaren eta ekintza irmoaren araberakoa izango da, bai eta gobernuen, komunitateen eta industria-sektoreen arteko lankidetzaren araberakoa ere.

Irudi nagusia: CHUTTERSAP, Unsplash

